

LIBURUA

Duin harro solemne

DANI BLANCO

NIK ERE GERMINAL! EGIN GURA NUEN ALDARRI KOLDO IZAGIRRE

SUSA, 1998

ARITZ GALARRAGA

Koldo Izagirreraren literatura lotu izan da portuarekin (+1, haren bibliografia begiratzea besterik ez dago), politikarekin (0, literatura guztia ez al da politikoa, are politikotik ezer ez duela ematen duena ere?), zailtasunarekin (-1, errazkerian ez ote den erortzen gaur egungo literaturaren zati handi bat). Beste lotura posible bat litzateke pertsonaia, gogoangarriak sortu baititu ez gutxi: Metxa esaten dioten agirretarragandik, Lorea Gernika andrazkoaganaino.

Germinal! honetara Michele Angiolillo ekarri zigun, 1897an Arrasaten Espainiako lehen ministroa hil zuen anarkista italiarra ("Hil da Canovas, fuera Canovas, pikaro gaizki heziya"). Ez bakarrik, egileak asmatutako narratzaile garaikidea-go bat ere bildu baitzen orriotara, zeina

nahasten den maiz anarkista italiarraren ahotsarekin ("Zatoz nire ondora, Lilio, egizu berba nire ordeztu"). Ez bakarrik, narratzaileak asmatutako Cienfuegos libertario euskalduna ere hemendik ibiliko baita, eta Txabi Etxebarrieta, Olasoneko jauna, katalanak, Bartzelonan, Liverpoolgo kaletan, Bergaran, noski, Bergaran.

Hasier Etxeberriak pertsonaiez galdetu zion bost magnifikoen lan hartan: "Korrontearen kontrakoak, nolabait". Kausa galduen zale deskribatuko lituzke Jean Claude, gure historia hurbila markatu duten kausen: "Zer nahi duzu, bada? Nik 15 urte nituen 1968an. Txabi Etxebarrieta hilik, Sarasketari heriotza zigorra, bi urte geroago Burgosko epaiketa", erantzungo du Izagirrek. Liburuak

bete-bete egiten baitio erreferentzia gure historiaren nolabaiteko jarraikortasun kontraesankorrari, alegia, euskal gatazka deitu izan dena ez zela 58an, nahi bada 68an, ez zutela "gazte ero" batzuek abiarazi, baizik eta segida gisa uler daitekeela, auskalo Lehenengo Karlismalditik. Eta anarkismoa sartzen du liburuak lerro horretan: "Halan begitantzen dut orain nire epaiketa hura, zure ekin-tza ere neure gain hartu izan banu moduan", esango dio narratzaileak Liliori.

Angiolillo hiltzen da garrotean, baina duin harro solemne. Halakoxea da eleberri hau ere -Izagirrek ohiko dituen marro, jolas, parrimurriak ahaztu gabe-, "kondena txiki bat mereziko duen liburu hau". Kondena hori izan dadila urte luzetako irakurketa. ●